

BASIN BÜLTENİ

06 Mart 2020

İNGEV VE İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ'NDEN TOPLUMSAL CİNSİYET ALGILARI ARAŞTIRMASI

Kadın- erkek arasında eşitsizlik olduğu kabul ediliyor; ancak bunun doğal algılanma riski var.

İNGEV TAM-İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ İLETİŞİM FAKÜLTESİ iş birliğinde gerçekleştirilen İnsani Gelişme Monitörü Araştırması, kadınların toplumsal hayata katılımıyla ilgili olumlu bakış açısının güçlenmiş olduğunu gösteriyor. Özellikle kadınların iş hayatına girmesi önündeki algı bariyerlerinin zayıfladığı gözlemleniyor.

Ancak hala gidilecek önemli bir yolumuz var. Ülkemizde azımsanmayacak bir kesim, kadınları, erkek tarafından korunması gereken, belirli şartlar altında şiddet uygulanabilecek ve öncelikli görevi ev işlerini üstlenmek olan bireyler olarak tanımlıyor.

Kadın – Erkek Eşitliği; Toplumda cinsiyet eşitsizliğinin var olduğunda anlaşıyoruz, ama bunu doğal kabul etme riskimiz var

Toplumun sadece %29'u "Türkiye toplumunda günümüzde kadın ve erkek eşit imkanlara sahiptir" ifadesine katılıyor. Bu oran sadece kadınlara bakılırsa daha da düşüyor (%22). Erkekler genelinde ise biraz daha yükselse de yine de genele yayılan bir görüş olmuyor (%37).

Diğer yandan erkeklerin çoğunluğu Türkiye’de kadın olmanın daha zor olduğunu kabul ediyor; erkeklerin %65’i "toplumsal hayatta kadınlar erkeklerden daha çok sorun yaşıyor" ifadesine katılıyor.

BASIN BÜLTENİ

Toplumda kadın-erkek eşitsizliği olduğu bir gerçek olarak kabul edilmeye yakın; ancak işte tam bu noktada bu eşitsizliğin hayatın normal bir parçası gibi algılanma riski doğabilir.

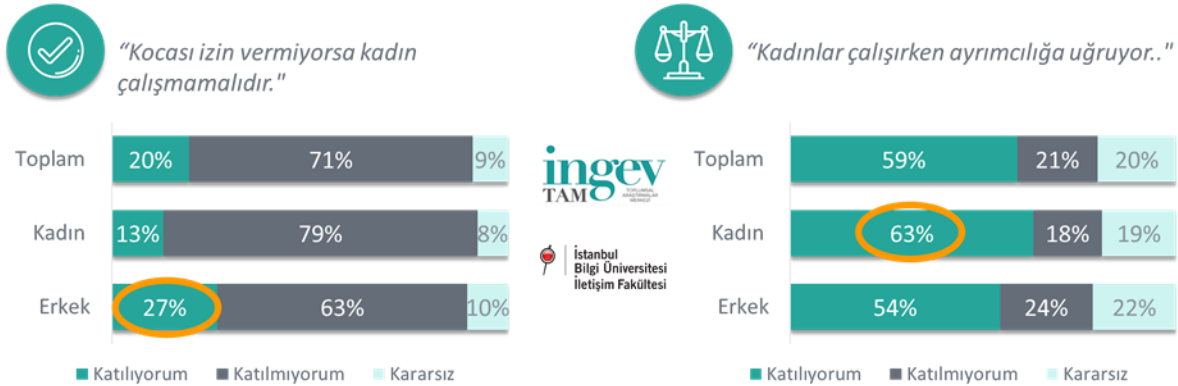
Diğer yandan, yaşam tarzı özgürlüğü, Türkiye’de ilerlemeye açık bir alan olarak görünüyor. “İstediğim yaşam tarzına uygun yaşamak konusunda herhangi bir engelle karşılaşmıyorum” ifadesine katılanlar toplumun yarısından az (%45). Bu oran kadın ve erkeklerde anlamlı bir değişkenlik göstermiyor (%44 ve %46).

Çalışma Hayatına Katılım; Toplum genelinde, özellikle kadınlar tarafında, yüksek destek görüyor, ancak erkeklerin bir kesimi ihtiyatlı

Toplumda kadınların çalışma hayatına katılımıyla ilgili görüşler genel olarak olumlu. Ekonomik büyüme ve iş fırsatlarının yarattığı pratik sınırlar kadınların işgücüne katılımını etkileyen önemli unsurlar olsa da en azından algı bariyerleri toplumun büyük bölümü için aşılmış durumda. Toplumun %73’ü “Kadın çalışma hayatına katılırsa aile birliği bozulur” ifadesine katılmıyor. %76’sı “Kadınların aktif olarak iş hayatında yer alması ülke ekonomisi için olumludur” diyor.

Öbür taraftan, yine de erkekler arasında %27’lik bir kesim “Kocasını izin vermiyorsa kadın çalışmamalıdır” diyor. Kadınlar arasında bu ifadeye katılım ise sadece %13.

Bariyerler sadece çalışma hayatına girişle ilgili değil, çalışma hayatına girdikten sonraki süreç de kadınlar için sancılı. Kadınların %63’ü, erkeklerin %54’ü “Kadınlar çalışırken ayrımcılığa uğruyor” ifadesiyle hemfikir. Kadınlar ve erkekler arasındaki en keskin farklardan biri, mutluluk ve çalışma hayatı arasındaki ilişkiyle alakalı. Kadınların %74’ü “Çalışan bir kadın daha mutlu olur” ifadesine katılırken erkeklerde bu oran %58’e geriliyor.

BASIN BÜLTENİ

Güvenlik, Şiddet ve TV Dizileri; Şiddete karşı farkındalığımız yüksek, ama uygulamada yolumuz uzun

Toplum genelinde büyük çoğunluk şiddete karşı olduğunu belirtiyor. Öbür taraftan hala belirli durumlarda kadına şiddeti destekleyen azımsanmayacak oranda bir kitle de var. Erkeklerin %10'u "*Bazı durumlarda kadına eşi tarafından tokat atılabilir*" ifadesine katılıyor. Kadınların %3'lük bir kesimi de bu ifadeye katılıyor. Bu ifadeye katılım eğitim seviyesine göre değişiyor; ilkokul mezunu veya resmi eğitimi olmayanlarda %13 iken üniversite ve üstü mezunlarda %2'ye düşüyor.

Erkekler arasında belirli bir kesim, aile içi şiddetin üçüncü kişilere iletilmemesi gerektiğini ve kadının şiddete uğraması halinde bile çocukları için evliliğini sürdürmesi gerektiğini söylüyor. Erkeklerin %26'sı "*Kadın, kocası kendisine vurduğu takdirde bunu başkalarına anlatmamalıdır*" ifadesine katılıyor. Kadınlar arasında bu ifadeye katılım %12. Erkeklerin %16'sı "*Çocukları varsa, kadın dayak yese de boşanmamalıdır*" derken aynı ifadeye katılım gösteren kadınların oranı %5 olarak gerçekleşiyor. Bu ifadeye katılım, ilkokul mezunu olan veya resmi eğitimi olmayanlarda %17 iken üniversite ve üstü mezunlarda %2 seviyesine geriliyor.

Bütün bunların sonucunda kadına şiddet ihtimali toplumsal bir gerçek olarak yer almaya devam ediyor; Türkiye'de kadınlar ve erkeklerin güvende hissetme oranı farklılaşıyor. Kadınların %57'si "*Hava karardığında dışarıda yürürken korku duyuyorum*" ifadesine katıldığını belirtirken erkeklerde bu oran %26.

Şiddet gerçeğinin televizyon dizilerindeki yansımaları da gerçekçi bulunuyor. Kadınların çoğunluğu dizilerdeki şiddetin gerçekte de olduğunu söylüyor; "*Dizilerdeki kadına yönelik şiddet sahneleri bence gerçek hayatta olanları doğru yansıtıyor*" ifadesine katılan kadınların oranı %68. Bu oran erkeklerde daha düşük olmakla beraber yine de çoğunluğu kapsıyor (%54).

Aile içindeki Roller; Geleneksel rol paylaşımına yönelik algılar değişiyor, davranışlar pek değil

Türkiye'de aile içindeki rollerin paylaşımı, toplum genelinde adil bulunmuyor. Toplumun sadece %30'u "*Türkiye'de kadınlar ve erkekler ev içinde adil bir rol paylaşımına sahipler*" ifadesine katılıyor. Yine de erkekler bu ifadeye kadınlara kıyasla daha çok katılıyor (%36'ya %24).

Öbür taraftan toplumun belirli kesimlerinde "*ev içinde adil bir rol paylaşımı*" ile kastedilenin ne olduğu konusunda kadın ve erkekler arasında keskin fikir ayrılıkları bulunuyor. Örnek olarak, erkeklerin %38'inin, kadınların ise sadece %16'sının "*Evin Reisi Erkek olmalıdır*" ifadesine katıldığı görülüyor. "*Kadınların öncelikli görevi ev işlerini üstlenmektir*" ifadesine erkeklerin %33'ü, kadınların ise sadece %15'i katılıyor.

BASIN BÜLTENİ

Kadın ve erkeğin ev hayatındaki rolleriyle ilgili olarak eğitim seviyesine göre değişkenlik gösteren bir bakış açısı görülüyor. Üniversite veya üstü mezuniyeti olanların %72'si “Kadınların öncelikli görevi ev işlerini üstlenmektir” ifadesini kuvvetle reddederken, ilkokul mezunu veya resmi eğitimi olmayanların %46'lık daha küçük bir kısmı bu ifadeyi reddediyor.

Erkeklerin %60'ı “Kadınların erkekler tarafından korunması gerekir” derken böyle düşünenlerin oranı kadınlar arasında %39 olarak gerçekleşiyor.

Kadın ve erkekler arasındaki keskin farklardan biri de nafaka konusunda ortaya çıkıyor. “Kadınlar çocukları varsa boşanma halinde ömür boyu nafaka alabilmelidir” şeklindeki ifadeye katıldığını söyleyen kadınların oranı %64 olurken, erkeklerin ise %42'lik daha küçük bir oranı bu ifadeye katılıyor.

İletişim için: INGEV- 0216 540 50 21
<http://www.INGEV.org>

Araştırma, 10 Şubat-5 Mart 2020 tarihleri arasında TÜİK İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması Düzey 2'ye göre belirlenmiş bölgelerde toplam 26 şehirde bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemiyle Türkiye temsiliyeti sağlanacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında 1555 görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın hata payı \pm %2.49'dur.

İNGEV Hakkında:

İNGEV, insani gelişmeyi kırılgan toplum kesimlerini güçlendirecek uygulama projeleri, politika kararlarına yol gösteren araştırmalar ve sosyal pazarlama kampanyaları yaparak destekler. İNGEV işbirliğine, ortak akla, teknik kaliteye inanan ve siyasi olmayan bir sivil toplum örgütüdür. İNGEV Toplumsal Araştırmalar Merkezi (TAM) periyodik olarak yürüttüğü çalışma ve yayınladığı raporlarla toplumsal gelişmeleri araştırmakta, analiz etmekte ve sosyal politika önerilerine dönüştürmektedir.

İstanbul Bilgi Üniversitesi Hakkında:

İstanbul Bilgi Üniversitesi, 1996 yılında Türkiye’de üniversite yaşamına yeni bir soluk getirmek amacıyla “Okul için değil yaşam için öğrenmeliyiz” ilkesiyle yola çıkarak kurulmuştur. Yaklaşık 1500 kişilik bir öğretim kadrosuna sahip olan üniversitenin 20.000’e yakın öğrencisi ve 45.000’e yakın mezunu vardır. İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler, Hukuk, İşletme, İletişim, Sağlık Bilimleri, Mimarlık ile Mühendislik ve Doğa Bilimleri fakültelerinin yanı sıra yüksekokulları, meslek yüksekokulları ve enstitüleri çatısı altında 150’yi aşkın ön lisans, lisans ve doktora programı sunmaktadır. Kurulduğu günden bu yana öğrencilerine uluslararası gelişim fırsatları sunan İstanbul Bilgi Üniversitesi,

BASIN BÜLTENİ

Yükseköğretim Derecelendirme Kuruluőu QS'in 2020 yılı "Gelişmekte olan Avrupa Ülkeleri ve Orta Asya Üniversiteleri Sıralaması"nda en iyi 130 üniversite arasında yer almaktadır. İstanbul'un merkezinde, **santral**istanbul, Dolapdere, Kuştepe ve Kozyatağı olmak üzere dört kampüsü bulunmaktadır. İstanbul Bilgi Üniversitesi hakkında ayrıntılı bilgiye www.bilgi.edu.tr adresinden ulaşılabilir.